

Človeška neumnost in maščevanje narave

Letos nam je narava pokazala, da nas ima dovolj.

Avtorice: Ana Bahar, Annika Friedl, Tjaša Sossi

Zadnje čase se človek sooča z vse hujšimi vremenskimi ujmami. Ali so ti pojavi naravni ali nenaravni (antropogeni)?

Poplave so posledica velikega deževja in naraščanja vodne gladine v rečnih strugah. Z močnimi tokovi reke s sabo prinesejo prod in drevesa, ki lahko ustvarijo jezove, kar povzroči, da reka prestopi strugo. Močan dež povzroča tudi erozijo prsti in s tem zemeljske plazove, ki uničijo ceste in onemogočijo dostop do vasi, kar prisili vaščane k izselitvi iz svojih domov. Obstaja tudi velika možnost, da se spremeni rečna struga, kar vpliva na rečne in obrečne živali in rastline, a če je ekosistem dovolj trden, se lažje postopoma povrne k prvotnemu stanju.

Tudi gospodarstvo čuti vpliv vremenskih ujm, zaradi uničenih polj je motena oskrba s hrano, zaradi uničenih cest in mostov pa so slabše medkrajevne povezave. Hidroelektrarne so pod največjim udarom, ker lahko prevelika količina vode zaustavi njihovo delovanje, kar povzroči zmanjšano proizvodnjo in dobavo elektrike.

Kateri so sploh vzroki za poplave?

V povprečju se letna količina dežja ni spremenila, vendar je težava v njegovi razporeditvi, saj pade več vode naenkrat z večjo silo. Sprememba zračnih tokov in višanje temperature v ozračju povzroča zbiranje odvečne energije v atmosferi in s tem hude nalive, ki so vzrok že omenjenih naravnih katastrof. Hujša poplavna območja so ponavadi na neprepustni prsti, kot je glina. Na produ in gozdni prsti voda odteka in se hitreje vpija, kar ne vpliva toliko na talno površje, ampak na podtalnico, ki lahko tako poplavlja podzemne prostore. V gorah je odtekanje vode lažje, zato so ti predeli od dolin in kotlin manj ogroženi. Problemi nastanejo tudi zaradi naseljevanja mokrišč in močvirij. Ljudje se tja naseljujejo, ker so ti kraji na pogled zelo lepi, vendar pri tem ne upoštevajo, kako bo tako dejanje vplivalo na okolje.

Najboljša preventiva je pametna gradnja hiš, torej pred gradnjo dobro pregledamo teren in se prepričamo o vseh možnostih poplav in plazov. Bolje je, če ne gradimo na že znanih poplavnih območjih in če utrdimo rečne struge. Naravnih katastrof ne moremo preprečiti, a lahko omejimo njihove posledice. Zadnji meseci pa so nam tudi dokazali, da smo v primeru hujše škode, ljudje sposobni biti složni in si medsebojno pomagati.

Avgustovsko deževje je povzročilo ob Dravi številne plazove, ki onemogočili dostop do naselij (Foto: B. Božnar)

Posledice poplav so vidne tudi v soteski Čepa

Prepusnost peščne in ilovnate podlage ter gozdnih tal za vodo je različna